

Tid Tisdagen den 25 augusti. Kl. 15:35-16:05
Plats Birgittasalen, Medeltidsmuseet
Justerat 2020-09-01

Omedelbart justerade paragrafer

Justerat 2020-08-25 §§ 4-6, 7

Jonas Naddebo

Torun Boucher

Närvarande**Beslutande ledamöter**

Jonas Naddebo	(C) Ordförande
Torun Boucher	(V) Vice ordförande
Kristina Lutz	(M)
Charlotte Helmersson	(M)
Lisa Degerman	(M) (Skype)
Hanna Gerdes	(L)
Micke Seid	(MP)
Mirja Räihä	(S) (Skype) §§ 1-6
Margareta Stavling	(S) (Skype)
Stian Raneke	(S)
Aida Amoli	(V) (Skype)

Tjänstgörande ersättare

Rodrigo Arce Oliver (V)	För Mirja Räihä (S) § 7
Mariam Asghari (S)	För Mirja Räihä (S) § 8-9

Ersättare

Hanna Werner	(M) (Skype)
Oscar Sameland	(M) (Skype)
Marie Grundström	(MP) (Skype)
Johanna Hedin	(KD) (Skype)
Mariam Asghari	(S) (Skype) § 1-6 (videoförbindelse bröts under § 7, återkopplade inför § 8)
Rodrigo Arce Oliver	(V) (Skype) §§1-6, 8-9
Madeleine Kaharascho Fridh	(Fi)

Tjänstemän:

Stadsarkivet: Lennart Ploom, stadsarkivarie

Kulturförvaltningen: Förvaltningschefen Robert Olsson, Fredrik Linder, Mårten Castenfors (Skype), Daniel Forsman, Maria Högwall, Rebecka Ioannidis Lindberg (Skype), David Jonsson (Skype), Patrik Liljegren, Lena Nilsson (Skype), Roger Ticoalu, Jelena Veljkovic (Skype), Maria Sundström (SACO) (Skype), nämndsekreterare Kajsa Rydergård och borgarrådssekreteraren Joakim Aspeheim.

§ 1

Justering av dagens protokoll

Kulturnämnden utser Torun Boucher (V) att tillsammans med ordförande Jonas Naddebo (C) justera dagens protokoll.

§ 2

Anmälan av föregående protokoll

Kulturnämnden beslutar att godkänna anmälan av protokoll nr 5/2020 från nämndens sammanträde den 16 juni, som justerats den 24 juni

§ 3**Anmälningsärenden**

Dnr 1.1/31/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Anmälan görs av:

- a) Till kulturnämnden inkomna handlingar 2020-06-04 – 2020-08-13
- b) Protokoll Rådet för funktionshinderfrågor 2020-08-18
- c) Protokoll arkivutskottet 2020-08-19
- d) Protokoll förvaltningsgruppen 2020-08-17
- e) Protokoll Stockholms konstråd 2020-06-04
- f) Delegationsbeslut fattade vid kulturförvaltningen
- g) Stadsarkivariens beslut enligt delegation
- h) Kulturförvaltningens månadsrapport juli
- i) Stadsarkivets månadsrapport juli
- j) Beslut om fördelning av temporärt stöd till det fria kulturlivet för intäktsbortfall i samband med coronaviruset covid-19 2020-06-15
- k) Anmälan av ordförandebeslut i brådskande ärende – Uppsägning av lokalhyresavtal, dnr 2.2/1849/2020

§ 4**Betänkandet Sveriges museum om Förintelsen (SOU 2020:21). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/1857/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen och Stadsarkivet:

- 1) Kulturnämnden godkänner och överlämna förvaltningarnas gemensamma tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen
- 2) Ärendet justeras omedelbart

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens och Stadsarkivets gemensamma tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2020-08-14.

Sammanfattning

Utredningen om ett museum om Förintelsen har haft i uppdrag att föreslå hur ett museum för att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen kan inrättas i Sverige. Utredningen har lämnat sina förslag i betänkandet Sveriges museum om Förintelsen (SOU 2020:21). Utredaren föreslår att ett museum byggs upp som syftar till att fördjupa, bibehålla och utveckla kunskaperna om hur Förintelsen möjliggjordes, vad som skedde i Europa under andra världskriget och hur Sverige agerade. Museets inriktning föreslås vara att utveckla och förmedla kunskap och forskning om Förintelsen som historiskt skeende och lyfta fram berättelser från överlevande med anknytning till Sverige.

Utredningens huvudförslag är att museet inrättas i form av en ny, fristående myndighet. Utredningen har vidare bedömt museets resurs- och lokalbehov och föreslår att en ny musebyggnad uppförs för museet. Vad gäller frågan om lokalisering lämnar utredningen inget förslag.

Kulturförvaltningen och Stadsarkivet ställer sig positiva till utredningens förslag och bedömningar. Kulturförvaltningen och Stadsarkivet anser att det är av stor betydelse att ett Sveriges museum om Förintelsen etableras som en självständig, stark och långsiktigt relevant museal kunskapsinstitution. Verksamheten kan därmed säkerställa att minnena av Förintelsen aldrig tillåts förblekna. Kulturförvaltningen och Stadsarkivet anser vidare att betydelsen av Sveriges museum om Förintelsen bör manifesteras genom att museet ges en central placering i huvudstaden.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen och Stadsarkivet.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Torun Boucher (V) enligt följande:

Vi instämmer i förvaltningens utlåtande. Det är en viktig markering i en tid när många överlevare blir allt äldre att ta tillvara deras erfarenheter och berättelser för kommande generationer. Högerextremism på frammarsch i Sverige och i världen, och sorgligt nog finns allt fler människor som inte tror på de vittnesmål förintelsens överlevare återger.

Detta ger museet ett särskilt viktigt uppdrag. Utredningen har tittat museum med liknande uppdrag från andra länder för att kunna lägga en bra grund för museets inriktning i Sverige. Vi vill framhålla betydelsen av att det nya museet tar ett grepp gällande barnperspektivet. En viktig målgrupp för museet är enligt utredningen ungdomar. För att lyckas i det uppdrag krävs även barns deltagande på olika sätt, likt det arbete War Childhood Museum i Sarajevo bidragit med genom såväl forskning som utställningar. Nu senast genom #ChildrenAndGenocide som är en global kampanj online delvis finansierad med medel från Sverige. Detta perspektiv ser vi som viktigt vid implementeringen av museet.

Ersätтарыtrande

Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) instämmer i särskilt uttalande från vice ordförande Torun Boucher (V).

§ 5**Betänkandet Högre växel i minoritetspolitiken -
Stärkt samordning och uppföljning (SOU 2020:27).
Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/1980/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

- 1) Kulturnämnden godkänner kulturförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen
- 2) Ärendet justeras omedelbart

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2020-08-14.

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 23 augusti 2018 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att närmare analysera och föreslå hur ansvaret för samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken ska organiseras. Resultatet är betänkandet "Högre växel i minoritetspolitiken – stärkt samordning och uppföljning" (SOU 2020:27). Utredningen föreslår att låta Institutet för språk och folkminnen ta över Länsstyrelsen i Stockholms ansvar som uppföljningsmyndighet. De föreslår också att minoritetspolitikens nuvarande tre delområden ska ersättas med fyra nationella delmål.

Kulturförvaltningen delar synen på vikten av att värna de nationella minoriteternas rättigheter och arbetar aktivt för att stödja och synliggöra deras kultur och språk. Förvaltningens verksamhet berörs inte direkt av förslaget att flytta ansvaret som uppföljningsmyndighet från Länsstyrelsen i Stockholm till Institutet för språk och folkminnen. Förvaltningen ser positivt på de nya delmålen och efterföljande strategisk uppföljning av minoritetspolitiken. Vidare välkomnar kulturförvaltningen mer nationellt stöd och främjande insatser såsom vägledning, rådgivning och kunskapshöjande insatser.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Torun Boucher (V) enligt följande:

Vi instämmer i förvaltningens utlåtande, men vill tillägga att utredningen saknar barnkonsekvensanalys. För att säkerställa en högre växel krävs att förslag på förändringar gällande samordning och uppföljning av minoritetspolitiken antas få positiva konsekvenser för dagens och morgondagens barn och unga. I utredningen beskrivs vikten av barn och ungas delaktighet. Utredningen beskriver också utmaningar kring barn och ungas egen organisering. Hur utredningens förslag ska hantera dessa utmaningar är dock svårt att utläsa av utredningens förslag. En barnkonsekvensanalys i utredningen hade tydliggjort hur förslagen förhåller sig till barn och ungas rättigheter.

Ersättaryttrande

Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) instämmer i särskilt uttalande från vice ordförande Torun Boucher (V).

§ 6**Skrivelse från V om säkerställ upprustning av konstnärsateljéerna i staden (KS 2020/787). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/1742/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

- 1) Kulturnämnden godkänner kulturförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen
- 2) Ärendet justeras omedelbart

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2020-08-14.

Sammanfattning

Skrivelsen tar upp att fastighetskontorets ateljélokaler är i behov av upprustningar de närmaste åren. I skrivelsen föreslås åtgärder för att säkerställa att inga konstnärsateljéer måste stängas. Det föreslås också att kommunstyrelsen i samråd med fastighetsnämnden och kulturnämnden ska se över kulturnämndens förutsättningar till hyresbidrag så att fastighetsnämnden får kostnadstäckning för en professionell förvaltning av ateljéerna.

Kulturförvaltningen arbetar sedan länge aktivt för att skapa bra förutsättningar för konstnärer, ofta i samverkan med fastighetskontoret. Ateljéstrategin 2017-2020 har uppnått målet att skapa 200 nya ateljéer. Kulturförvaltningen anser att de ateljéer som hyrs ut av staden till yrkesverksamma konstnärer ska ha rätt standard och bra villkor så att konstnärerna har goda möjligheter att utöva sitt yrke på ett framgångsrikt sätt. När det gäller hyressättning av kulturlokaler är det ett område som behöver hitta flera former för lösningar.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

§ 7

Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Dnr 1.1/91/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

- 1) Förslaget till kulturstrategiskt program godkänns
- 2) Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2020-08-14.

Sammanfattning

I detta tjänsteutlåtande föreslås ett stadsövergripande kulturstrategiskt program som svar på ett uppdrag i Stockholms stads budget för 2019. Uppdraget ska ”fokusera på hur lokaler kan samnyttjas effektivare samt hur kultur ska ges plats i Stockholms stadsplanering och övriga verksamheter som förskola och skola”. I styrgruppen för programarbetet har följande förvaltningar och bolag deltagit: Utbildningsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, idrottsförvaltningen, Stockholm Business Region, Kulturhuset Stadsteatern, Stadsarkivet, stadsledningskontoret, samt kulturförvaltningen. Flera arbetsgrupper med representanter från olika branscher har bidragit med underlag under arbetsprocessen.

Arbetet med det kulturstrategiska programmet har delvis pågått under den tid som coronaviruset dragit fram över världen och Sverige. Restriktionerna som införts slår kortsiktigt hårt mot kulturlivet och civilsamhällets aktörer. Den påbjudna sociala distansen mellan medborgarna och dess effekter har samtidigt visat hur viktigt kulturlivet är för dynamiken och gemenskapen i en storstad. Utan de rum för kreativitet, konstnärliga upplevelser och sociala möten som kulturlivet erbjuder tappas staden på energi och upplevs som mindre attraktiv av både invånare, företagare och besökare.

En kris övervinns oftast även om lösningarna inte alltid är de samma som tidigare. En delvis ny spelplan gör det än mer angeläget att samla förvaltningar och bolag i Stockholms stad och formulera gemensamma strategier för kulturlivets olika områden och branscher.

Programmets förslag utgår från två perspektiv, ”lika möjligheter till deltagande och skapande” samt ”ett kreativt och attraktivt Stockholm”. Dessa perspektiv förgrenas sedan i fem områden för

samverkan: Stadsutveckling; Utbildning och bildning; Staten, regionen och akademien; Kulturella och kreativa näringar; Besöksnäring.

Programmet, främst inriktat på kulturlivets infrastruktur, föreslår ett antal strategiska inriktningar. Flera av dessa syftar till att stärka samverkan mellan stadens förvaltningar och bolag i stadsutvecklingen och den fortsatta utbyggnaden av skolans och kulturlivets infrastruktur. Här ingår också närmare samverkan med forskningen, samt stadens, statens och regionens museer. Samarbetet med Region Stockholm och enskilda kranskommuner utvecklas för att skapa lösningar för uppgifter som är av gemensam karaktär.

Programmet lägger stor vikt vid kreativa/kulturella näringar och besöksnäringen. Här föreslås att stadens stödformer och strukturer utvecklas för att ge goda och långsiktiga förutsättningar för scener och ett attraktivt natt- och klubbiv.

Efter beslut i kommunfullmäktige ska verksamheterna ta fram konkreta mål och arbetssätt för att nå inriktningen i det kulturstrategiska programmet.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Jonas Naddebo (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Hanna Gerdes (L) och Micke Seid (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Mirja Räihä m.fl. (S) föreslår att kulturnämnden beslutar:
 - 1 Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
 - 2 Att ta fram mer konkreta mål enligt denna text
 - 3 Att därutöver utöver anföra

Vi uppfattar denna strategi mer som en vision än en strategi – strategin innehåller inga konkreta mål att uppnå utan snarare önskemål. Många av önskemålen berör även sådant som Kulturnämnden har litet egentligt inflytande över – det talas mycket om samarbete med utbildningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden men då programmet inte är framskrivet tillsammans med dessa så framstår även detta mer som önsketänkande än som faktiskt styrande mål.

Programmet är på det sättet typiskt för den kulturpolitik som de två senaste åren präglat Stockholms kulturpolitik.

Det är ingen brist på fina ord om kulturen men betydligt sämre med praktiska förutsättningar och en politik som leder till de fina ord som präglar förslaget till kulturstrategiskt program. Det konstateras i programmet att *"Stockholm sedan millennieskiftet haft en positiv utveckling med växande befolkning, ett expansivt näringsliv och en stark kommunal ekonomi. Det har gett förutsättningar för satsningar på kulturområdet. Denna ambition ligger fast också för framtiden men att satsningar är beroende av en hållbar finansiering, krav på prioriteringar och kostnadsmedvetenhet."* Det är i mycket en omskrivning för att kulturbudgeten ökade mellan 2014 och 2018 för att därefter ha varit utsatt för betydande sparkrav.

Samverkan mellan olika aktörer är en viktig insats som skapar förutsättningar för mervärde både sett till innehåll, form och utbud. Om förhoppningar om samverkan däremot används som skäl för att minska det egna ansvaret och den egna finansieringen blir det mer problematiskt. Det är därför avsaknaden av tydliga mål blir problematisk. Krav på "prioriteringar, hållbar finansiering och kostnadsmedvetenhet" samtidigt som konkreta ambitioner lyser med sin frånvaro riskerar leda till fortsatt sänkta ambitioner för kulturen i Stockholm.

Förslaget till program utgår från två perspektiv: 1. Lika möjligheter att ta del av och skapa kultur och 2. Ett kreativt och attraktivt Stockholm. Till att börja med skulle vi vilja se att det första perspektivet var än mer framåtsträvande och inte bara handlade om lika möjligheter att ta del av och skapa kultur utan också att alla ska få *lika* och *större* möjligheter att ta del av och skapa kultur.

Inom det första perspektivet står att stadsplaneringen därför redan i tidiga skeden ska identifiera eventuella behov och pröva möjligheten att inkludera lokaler och platser för kulturupplevelser och föreningsliv. I Stockholm ska alla invånare även ha förutsättningar till eget skapande och därmed bidra till en levande och öppen stad. Vi håller med om detta men anser att det behövs mer styrande mål, vi menar att staden aktivt måste bestämma sig för att inneha lokaler i alla stadsdelar och i alla stadsutvecklingsområden för att tillgodose behov av

lokaler för kultur och föreningsliv. Vi vet redan att det finns ett stort behov av lokaler både för förenings- och kulturlivet runt om i staden och att staden äger lokaler är enda garanten för att lokaler långsiktigt upplåts till förenings- och kulturlivet. Därför behöver staden ha styrande mål om att utveckla, behålla och tillskapa lokaler i egen ägo.

Vad gäller stadsplanering skulle vi vilja se att ett kulturstrategiskt program vågar ha som mål att staden i sin planering prövar att införa kulturytefaktor som riktvärde, på samma sätt som parkeringsnorm och grönytefaktor är etablerade riktvärden när bostadsområden och städer planeras. Att göra kulturen till en prioriterad planfråga är ett självklart mål för ett program som ändå inleder med att Stockholm växer med kultur.

Vi hade gärna sett mål om att till exempel stödja och utveckla evenemang i ytterstaden, detta kan vi konstatera helt saknas i remissen. Om alla ska få lika möjligheter att ta del av och skapa kultur behöver ytterstaden prioriteras. Det räcker inte att skriva ”alla stadsdelar”. Vi saknar också skrivningar om kultursekreterarna som borde vara en given samarbetspartner i målet lika möjligheter att ta del av och skapa kultur.

Vidare nämns inte stadens ”program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck” där exempel barn och elever som lever i regnbågsfamiljer ska bemötas likvärdigt och deras familjeförhållanden ska speglas i pedagogiska material, samtal och kulturaktiviteter i förskolan och skolan. Hur strategin förhåller sig till detta eller ämnar ta steg framåt går inte att utläsa av förslaget till program.

Slutligen kan vi konstatera att det inte står någonting om de nationella minoriteterna i hela programmet, detta ser vi som en stor brist. I synnerhet som Stockholms stad är förvaltningskommun för finska, samiska och meän kieli, utvecklingskommun för romsk inkludering samt att många från den judiska och romska minoriteten bor i staden. Programmet behöver kompletteras i detta avseende för att framhålla hur staden strategiskt ska lyfta och stärka de nationella minoriteternas språk och kultur i

staden och förhoppningsvis samtidigt sprida kunskap och intresse om de nationella minoriteterna i staden. Vi menar vidare att man även behöver lyfta andra minoritetsgruppers språk och kulturuttryck samt involvera det i stadens alla olika arrangemang för att synliggöra de språk och kulturer som finns i staden. Det här arbetet menar vi är viktigt inte bara för de som tillhör en minoritet, oavsett om det är inom de nationella minoriteterna eller andra minoritetsgrupper, utan också för att öka förståelse, samhörighet och integration.

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Jonas Naddebo (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Hanna Gerdes (L) och Micke Seid (MP).

Ersättaryttrande

Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) instämmer i förslag till beslut från vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Mirja Räihä m.fl. (S).